

Novi grobovi

MARY MARKOVICH

Danes zjutraj je preminila na svojem domu Mary Markovich, preje Mišmaš, stanujoča na 15709 Saranac Rd. Stara je bila 72 let. Pogreb se vrši pod vodstvom Zakrajskovega pogrebnege zavoda. Podrobnosti bomo poročali jutri.

ANNA PISANSKI

Po težki operaciji je včeraj preminila v Charity bolnišnici Anna Pisanski, rojena Obreza, stanujoča na R. D. 2, Ford Rd., Madison, Ohio, kjer je živela zadnjih sedem let. Preje je več kot 20 let živela na 23326 Ivan Ave., Euclid, Ohio. Doma je bila iz Begun pri Cerknici na Notranjskem, kjer zapuša sestro Marijo in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 41 let in je bila članica društva Svobodno miselnih Slovenke, št. 2 SDZ.

Tukaj zapuša soproga Charles, sina Andrew Bole, ki biva v Floridi, hčer Mrs. Ann Segga, štiri vnuké, sestro Mrs. Jennie Zagavič, brata Anthony v Krayn, Pa., in več sorodnikov. Pogreb se vrši pod vodstvom pogrebnege zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave. Čas pogreba še ni določen.

MINNIE CHAMPLE

V nedeljo zjutraj je preminila na svojem domu Minnie Chample, stanujoča na 8901 St. Catherine Ave. Stara je bila 57 let. Tukaj zapuša soproga Louis, mater Mrs. Florence Ward, brata in sestro Ruth. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 2. uri iz pogrebnege zavoda Louis Ferfolia na Highland Park pokopališče.

MIKE PLESH

Včeraj popoldne je umrl v bolnišnici Mike Plesh, rodom Hrvat, stanujoč na 7901 Marble Ave., star 64 let. Tukaj zapuša sina William, hčere Mrs. Mary Levak, Mrs. Rose Roberts in Mrs. Margaret Carozzi ter vnuke. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8.30 uri iz pogrebnege zavoda Louis Ferfolia v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri ter nato na pokopališče Calvary.

MICHAEL ZAKRAJSEK

Pogreb pokojnega Michael Zakrajšek se vrši v sredo zjutraj ob 10. uri iz Zakrajskovega pogrebnege zavoda.

V zadnje slovo

Članice društva Svobodno miselnih Slovenke, št. 2 SDZ so prošene, da pridejo nocoj v pogrebni zavod Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., da izkažejo zadnjo čast umrli dolgoletni članici Frances Stefančič, jutri pa da se po možnosti udeležijo njenega pogreba.

SODBE RADI DEJANJ MED VOJNO

LUCCA, Italija, 7. aprila — Italijansko sodišče je obsodilo 41 komunističnih partizanov na razne kazni odvzema prostosti. Ti partizani so stali pod obtožbo, da so hoteli ustanoviti mednarodno vojni v gornji Italiji državo po sovjetskem vzoru, in pri tem pobili svoje politične nasprotnike, 21 po številu.

DELAVSTVO NE MARA TAFTA!

WASHINGTON, 7. aprila—Mogočna unija mašinistov A. F. L., zibelka ameriškega sodobnega unijskega gibanja, je izvršila glasovanje, za koga bo glasovalo ameriško unijsko delavstvo. Delavci so se za demokratsko predsedniško kandidaturu izjavili v prid guberneru Stevensonu, na republikanski strani pa za gubernerja Warrena iz Californije. Ohijski senator Taft je dobil le posamične glasove, ki se ne morejo izraziti niti v odstotkih.

Zanimivi rezultati so sledeči: Delavci unije so se v 53% izjavili za Stevensona, dočim je dobil senator Kefauver 37%, senator Kerr 4%, in drugi kandidati le neznatno število glasov.

Na republikanski strani vodi gubernerski Warren s 77%, dočim je pritegnil nase general Eisenhower le 15%. General MacArthur, Stassen in Taft so dobili le malenkostno število glasov.

Kandidata mora postaviti Sever

V volilni kampanji je zanimiva izjava, ki jo je dal senator McMahon, demokrat iz Connecticuta. McMahon je dejal, da demokratska stranka nima dobrih izgledov na volilno zmago, če ne postavi kandidata, ki bo potegnil za seboj mogočni industrijski sever in njegove države.

McMahon je branil Trumana očitkov, ki se jih rad poslužuje senator Taft, da je vojna na Koreji "Trumanova vojna." Te obdolžitve, ki so itak nesmiselne, morajo vplivati slabo na moralo ameriških čet na Koreji.

Demokratska stranka kot taka ne bo postavila kakega uradnega kandidata, je izjavil njen predsednik McKinney. Isto velja glede gubernerja Stevensona.

Krkorkoli hoče doseči kandidaturu za predsednik, naj gre sam na delo in naj si sam pridobi zaupanje ameriških volivcev, je rekel McKinney.

Na obisku

Poznani barvar in dekorator Peter Rostan iz 449 E. 158 St. je prišel iz New Smyrna Beach, Fla., kjer si je pravkar zgradil svoj dom, kamor se namerava preseliti za stalno. Tu bo ostal za mesec dni. Njegov naslov v Floridi bo: 824 N. Orange St., New Smyrna Beach, Fla.

STAVKA V JEKLU IN GOSPODARSTVU

V momentih, ko se je pričakovalo odločitev stavke v industriji jekla, ali pa podpis nove medsestranske pogodbe, je bilo opaziti, kako vpliva negotovost na splošno gospodarstvo. Mnogo tovarn, ki so navezane na jeklo kot svojo surovino, je na primer odpovedalo "za enkrat" delo ob sobotah. Jeklo na zalogi da mora ostati kot zaloga za "vsak slučaj."

V Pittsburghu samem je negotovost posebej močno vplivala. Povsem razumljivo. Gre za dnevno mezdo \$8,000,000, ki bi se v slučaju stavke posušili in ne bi prišli v promet.

Ker imajo posamezne jeklarne tudi svoje lastne rudokope, so v pričakovanju stavke rudokope že zaprle. Podjetje Republic Steel ima v bližini Pittsburgha dva rudokopa in je že izobesilo napis, da se do nadaljnjega ne dela.

Ker so zaprle rudokope lastne jeklarnam tudi druge kompanije, je brez posla okrog 4,000 rudarjev.

Magazin, ki je uradno glasilo industrije jekla, poroča, da so silno poskočila naročila po jeklu. Odjemalci hočejo imeti nekaj zalog. Obenem se bojijo, da

POMLADANSKE POPLAVE

Iz Montane poročajo, da je bilo kakih 3,000 prebivalcev prisiljenih zapustiti svoje domove, ker nastopajo vode.

Iz Južne Dakote se javlja, da je ista usoda zadela kakih 300 družin. Nastala škoda se ceni na milijon dolarjev. Enake dneve preživlja Severna Dakota, kjer je bilo izseljenih vzdolž reke Missouri 200 družin. Podobne vesti prihajajo iz drugih krajev iz območja veletoka Missouri.

POGAJANJA Z ZAPADNO NEMČIJO

BONN, Nemčija, 7. aprila—Ta teden se začnejo končni razgovori o posebni mirovni pogodbi z zapadno Nemčijo. Zastopniki Amerike, Velike Britanije in Francije so v ta namen že stopili v stik s kanclerjem zapadne nemške vlade Konradom Adenauerjem.

Cleveland Heights za odpravo kontrole najemnin

Predmetje Cleveland Heights je snoči sklenilo v svojem svetu, da se odpravi kontrola nad najemninami. Referendum bo podan v ponedeljek v Masonic avditoriju v Cleveland Heightsu.

Obiski dovoljeni

Mr. Louis Lovko, iz 19500 Cherokee Ave., ki se nahaja v Woman's bolnišnici, je srečno preстал težko operacijo. Prijatelji ga sedaj lahko obiščejo, mi mu pa želimo, da bi se kmalu zdrav povrnil na svoj dom.

Zadušnica

Jutri zjutraj ob 7.15 uri se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Vida v spomin prve obletnice smrti Franka Kos. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeležijo.

ČE SE STEPEJO VOJAKI...

FORT HOOD, Texas, 7. aprila — V bližini Lometa, Tex., so se na vojaškem avtomobilu vojaki stekli. Eden od njih je padel pri pretepu raz voza, pri tem pa v jezi pograbil kamen in ga zagnal v smeri tovornega avtomobila. Kamen je priletel vojaku prostaku Homeru Travicu, doma iz Brooklyna, N. Y., naravnost v sence in ga na mestu ubil.

AMERIŠKE LADJE V EVROPO

WASHINGTON, 7. aprila — Vojni mornarica je objavila, da bo odšla to poletje v evropska pristanišča skupina 35 ameriških bojnih ladij. Na čelu te skupine bodo bojne ladje velikanske Missouri, Wisconsin in New Jersey. Namen potovanja je, da se mornarji praktično vežbajo, enako poleg mornarjev tudi kadetje.

STAVKA JE SKORAJ NEIZOGIBNA

Vlada je že odredila, da se zaloge jekla stavijo pod zaporo in ne dajo na razpolago civilnim potrebam, ker so potrebne za narodno obrambo.

Za danes je sicer še napovedan posredovalni poskus Feisingerja, načelnika urada za stabilizacijo mezd, da bi našel kak izhod iz krize.

Praktično pa jeklarne do 66% že pripravljajo vse potrebno za slučaj stavke in praktično je nad 10,000 jeklarjev že brez zaposelnja.

KOLIKO VSEH DAVKOV PLAČUJEMO V RESNICI

Trgovska zbornica v Washingtonu trdi:

Pri dohodkih na leto, ki znašajo \$1,500, plača davkoplačevalec vseh davkov \$390.

Družina treh z dohodki \$3,500 plača \$815.50 davka, poleg tega pa dohodninskega davka samega \$280, torej skupaj \$1,095.50.

Pri dohodkih \$7,000 na leto je dohodninski davek \$928, drugih davkov pa \$1,350 ali skupno \$2,278.

Pri letnem dohodku \$20,000 je dohodninski davek \$4,412, druge davščine pa znašajo \$1,988, skupno torej \$9,400 ali skoraj polovico vsega dohodka.

Belgija bo podprla N. A. T. O.

WASHINGTON, 7. aprila—Poročali smo že, da je belgijska vlada v skrbeh, kako zadostiti obvezam, ki jih je sprejela na konferenci N. A. T. O. v Lisboni glede prispevkov k skupni zapadno evropski armadi. Belgijska vlada je objavila, da mora računati s primanjkljajem \$200,000,000, če naj zadosti tem obveznostim. Finančnih virov da nima.

Ameriški poslanik v Belgiji Robert D. Murphy pa je trdil, da bo Belgija dala ob koncu leta 1952 šest kompletov divizij na razpolago zapadno evropski armadi.

Richard Patterson, ameriški poslanik v Švici, je glede te države zatrjeval, da ima Švica eno najmočnejših, najbolj izvežbanih in najbolj opremljenih armad v zapadni Evropi.

Važen sestanek nocoj

Odbor, ki deluje za Slovenski kulturni dom v Trstu, sklicuje za nocoj važen sestanek v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., na katerem se bo ukrepalo o sedanjih poizkusih za priključitev Trsta k Italiji.

Sestanek ni političnega značaja, namen je zgolj, da se pridobi vse, ki čutijo z brati Slovenci v Trstu, da bi pri merodajnih oblasteh protestirali proti nepravični priključitvi Slovencev k Italiji.

Na sestanku ima vstop sleherni rojak in rojakinja. Zato se tudi vabi vse, brez ozira na pripadništvo, pridite na ta sestanek in podajte vaše mnenje. Pričetek bo ob 8. uri.

ČE SE STEPEJO VOJAKI...

FORT HOOD, Texas, 7. aprila — V bližini Lometa, Tex., so se na vojaškem avtomobilu vojaki stekli. Eden od njih je padel pri pretepu raz voza, pri tem pa v jezi pograbil kamen in ga zagnal v smeri tovornega avtomobila. Kamen je priletel vojaku prostaku Homeru Travicu, doma iz Brooklyna, N. Y., naravnost v sence in ga na mestu ubil.

AMERIŠKE LADJE V EVROPO

WASHINGTON, 7. aprila — Vojni mornarica je objavila, da bo odšla to poletje v evropska pristanišča skupina 35 ameriških bojnih ladij. Na čelu te skupine bodo bojne ladje velikanske Missouri, Wisconsin in New Jersey. Namen potovanja je, da se mornarji praktično vežbajo, enako poleg mornarjev tudi kadetje.

Gospodarska konferenca v Moskvi

ni zgolj propagandnega značaja

ZASTOPNIKI 40 DRŽAV SO SE SESTALI V MOSKVI NA POSVET

MOSKVA, 7. aprila—O gospodarski konferenci v Moskvi, ki se je zaključila s konkretnimi predlogi Sovjetske zveze drugim državam, kako naj se povečajo gospodarske izmenjave dobrin, so se izjavili tuji zastopniki, da to pot Sovjetom ne gre zgolj za propagando. Sovjetska zveza da je stavila resno ponudbo Zapadu in drugim kapitalističnim državam, da se poživijo trgovski odnosi in da se ukine gospodarska blokada do Sovjetske zveze.

Poročilo iz Beograda, ki smo ga objavili včeraj, trdi, da trpi Sovjetska zveza in njen blok na pomanjkanju surovin, predvsem pa tistih surovin, ki so potrebne sovjetskemu bloku, da vzdrži svojo vojno produkcijo. Gospodarska blokada Zapada je bila do Sovjetske zveze zelo učinkovita.

Glede trgovskih in političnih odnosov Amerike do Sovjetske zveze je pripomniti sledeče: Dočim je Velika Britanija že leta 1921 sklenila s Sovjetsko zvezo trgovsko pogodbo, je bila Amerika Sovjetski zvezi tuja prav do leta 1933. Ameriške terjatve do Rusije so znašale \$800,000,000. Sovjeti so se uprli, da bi priznali dolgove bivše carske Rusije na splošno, tako tudi dolgove, ki jih je imela terjati v Rusiji Amerika. To dejstvo in pa sovjetski režim sam na sebi sta odvrčala Amerikance, da bi pripoznali Sovjetsko zvezo in imeli z njo politične in gospodarske odnose.

Toda ko so ameriški gospodarski krogi videli, da pada ameriški izvoz in je bil ta izvoz oziroma uvoz v Rusijo leta 1932 tako majhen, da je znašal le \$13,000,000 ali eno tretjino izvoza Velike Britanije oziroma eno desetino nemškega izvoza v Rusijo, se je začel pritisk na ameriško vlado, da naj sklene s Sovjetsko zvezo formalne pogodbe. To se je tudi zgodilo in Amerika je sicer počno in skoraj zadnja leta 1933 priznala Sovjetsko zvezo, sklenila z njo pogodbo in obnovila trgovske odnose.

Gospodarska bilanca po tej dobi za Ameriko, kar se tiče njenih gospodarskih stikov s Sovjetsko zvezo, ni bila razveseljiva. V polpretekli dobi je Ameriki v zvezi s Kanado začela z gospodarsko blokado Sovjetske zveze pa tudi njenih satelitov, predvsem, Českoslovaške.

Kaj ponuja Sovjetska zveza

Sovjetska zveza ponuja Veliki Britaniji, da odkupi od nje britanskih produktov, tudi tistih iz tekstilne stroke, za \$625,000,000. To kupnino bi plačala v žitu, stavnem lesu, magneziji in drugih surovinah.

Moskva ponuja Franciji, da je

priljubljena kupiti od nje petkrat toliko, kakor je bil to slučaj do sedaj.

Od Italije bi Sovjetska zveza odkupila približno za \$300,000,000, predvsem novo grajenih ladij, v plačilo te kupnine pa nudi žito, stavbeni les, gorivo in razne surovine.

Podobne ponudbe so šle na zapadno Nemčijo, Belgijo in tudi na Daljni vzhod, predvsem na Japonsko in na druge azijske države. V plačilo kupnine nudi tudi tem državam skoraj iste surovine.

Kaj nudi Ameriki

Sovjetska zveza je ponudila Ameriki nakup njenih produktov za prihodnje dve oziroma tri leta v približni vrednosti ene milijarde dolarjev.

Britanci si želijo trgovine

Na konferenci je bila zastopana močna britanska delegacija, ki je podala o uspehih te konference značilne izjave. Velika Britanija je bila ena od prvih, poleg takratne Nemčije, ki je leta 1921 sklenila s Sovjetsko zvezo trgovsko ponudbo. Današnji notranji položaj v Veliki Britaniji ni rožnat. Število brezposelnih v britanski tekstilni industriji je Joseglo najnižjo stopnjo od leta 1947 in se je povečalo v zadnjih dneh za nadaljna dva odstotka.

Velika Britanija zlasti iz ust konservativne vlade Winstonona Churchilla pozivlja na večji izvoz in na zmanjšanje uvoza, da izravnava svojo trgovsko bilanco.

Britanska delegacija upa, da bo našla odjemalce za britanske produkte poleg ozemlja Sovjetske zveze predvsem na Kitajskem. Delegacija je izjavila, da se je razgovarjala z zastopniki komunistične Kitajske, ki so naglasili željo, da se trguje z Veliko Britanijo. Kitajska delegacija po mnenju Britancev ni prišla v Moskvo, da vrši propagando, ampak da sklepa ali pa vsaj pripravi pot do sklenitve trgovskih poslov.

Izjave sovjetskega zastopnika

Predsednik ruske trgovske zbornice Nesterov je izjavil, da je Rusija pripravljena plačati

sprejeto blago v valuti države prodajalke. Po izjavi Nesterova je prišel čas, ko naj kapitalistične države ukinejo omejitve v trgovini z Vzhodom, zlasti pa gospodarsko blokado do Kitajske, Sovjetske zveze in vzhodno evropskih držav, ki so zaveznice Moskve.

Konferenca je končno predlagala, da se ustanovi mednarodna trgovinska organizacija, ki bo odpravila razne ovire za svobodno trgovino. Tej točki je pripomniti, da je taka organizacija že ustanovljena, da pa ji Rusija nasprotuje od vsega početka.

Komentarji iz Washingtona

Ko prestolnica komentira sedanjost sovjetsko pripravljenost, da naj kapitalistični svet ukine omejitve, ona pa bo kupovala od nje industrijske produkte, se ponavljajo brez ponovnega komentarja polpretekli dogodki: Izjava Stalina, da vojna ni neizogibna, da kapitalistični in komunistični svet lahko živita drug poleg drugega in da je ugoden čas, da se bivši zavezniki dogovorijo o zedinjenju Nemčiji in sklenejo z njo pogodbo. Toda obenem se ponavlja obtožba Moskve, da je Amerika začela v vzhodni Aziji, predvsem na Koreji z bakteriološko vojno. Konferenca je bila po sodbi Washingtona del zadnje mirovne ofenzive iz Moskve.

PES POKOJNEGA ROOSEVELTA POKOPAN

HYDE PARK, 7. aprila — Pes pokojnega predsednika Franklina Roosevelta z imenom Fala je bil pokopan v bližini groba svojega gospodarja Roosevelta. Pokojni predsednik je kupil psa Fala, ko mu je bilo eno leto in mu je dal ime po daljšem predniku iz Skotske—Murray of Fala Hill. Fala se je približeval svojemu 13. rojstnemu dnevu, ko so ga vsled splošne obnemoglosti pobili iz usmiljenja. Smrt ga je doletela ravno teden dni pred sedmo obletnico smrti Franklina Roosevelta.

BRADLEY JE OPTIMIST

WASHINGTON, 7. aprila — Šef armadnega generalnega štaba, general Bradley, je podal sledečo izjavo:

"Prepričan je, da bo na Koreji prišlo do premirja kakor tudi je prepričan, da Sovjetska zveza ne bo prišla v komisijo, ki bo nadzorovala izvajanje premirja. V tej točki so si Amerikanci edini."

TELEFONSKA POSLUGA JE NORMALNA

Vsled stavke Ohio Bell Telephone Co. je zapustilo delo 16,000 nameščencev. Lokalna telefonska služba, ki posluje avtomatično, je normalna. Razgovori na daljše proge so omogočeni, ker dela pisarniško osebje.

45-letnica zakona

Te dni praznujeta poznana Mr. in Mrs. Jack in Anna Jerina iz 15315 Lucknow Ave. 45-letnico svojega zakonskega življenja. Za to priliko so se zbrali preteklo nedeljo otroci, sorodniki in prijatelji, da proslavijo ta dogodek. K čestitkam se pridružujemo tudi mi in slavljenca želimo še na mnoga leta zdravja in zadovoljstva!

NAJVEČJA AMERIŠKA LADJA

Dne 3. julija 1952 bo nastopila svojo prvo pot največja ameriška ladja "United States." Pot bo nastopila v New Yorku in bo pristala v Angliji v pristanišču Southampton in v Franciji v pristanišču Le Havre.

Ladja bo dolga 990 čevljev in bo imela 52,000 ton. Prostora na njej bo za 1,966 potnikov. V službo vojne kot transportna ladja, pa bi lahko prenašala naenkrat celo divizijo.

Ladja je zgrajena in opremljena na najmodernejših izkustvih tehnike in ladijske postre-

be. Posadka ladje bo štela 1,000 mož, stroški gradnje bodo znašali \$70,000,000.

Oba britanska pomorska velikan, "Queen Elizabeth" in "Queen Mary" nosita še vedno prvenstvo v velikosti. Prva je dolga 1,031 čevljev in ima 83,673 ton, druga pa 1,620 čevljev, s tonažo 81,273.

Modri pomorski trak kot najhitrejšje ladje nosi še vedno "Queen Mary," ki je prevozila Atlantik v treh dneh, 20 urah in 42 minutah.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

ALI JE HIŠA RAZDVOJENA?

(1)
Zoperna in odbijajoča je filozofija življenja, toda lepo in privlačno je življenje samo—bi preprosto, v naši besedi ponovilo to, kar je napisal veliki Nemec—Goethe. Če začnemo s to ugotovitvijo, na kaj se spomnimo! Na posebne odnose Slovencev v Ameriki, posebno na razmerje med slovenskimi delavskimi družinami v ožjem smislu vzeto, namreč med starši in otroci. Če vzamemo to razmerje s splošne strani, odgovarjajoča slika ne bo preveč zamegljena, nasprotno jasna! Tudi sinovi in hčere slovenskih staršev so šli po potih druge ameriške mladine, skozi ameriško šolanje in vzgojo, in postali v vsakem pogledu popolni Amerikanci.

Družinska slika našega življenja v Ameriki ima lahko tudi drugo stran. Z ameriškim življenjem prepojena mladina slovenskih staršev, na drugi strani slovenski starši, ki vedo, da živijo v Ameriki, se čutijo Amerikance, imajo pa dedščino, da se v politični vzgoji držijo političnih prepričanj, ki so jih prinesli iz starega kraja.

Pogosto se čuje, da se mladina slovenskih staršev veri in nazorom starega rodu odtuja. Pri tej trditvi ni na mestu nobena sentimentalnost. Slovenska mladina, ki je šla skozi ameriški vzgojni sistem prav od početka svoje nežne mladosti in dalje, je temu novemu privzgojenemu sistemu ostala zvesta. Bolje rečeno—postala in ostala je ameriška. Celo v govorici. Naj nas ne plaši ta misel odtujevanja, četudi jo na zunaj najbolje občutimo, ko gre za govorico vsakdanjega življenja. V tej veliki ameriški svobodi, v državi "naroda narodov," kakor je rekel o Amerikancih pokojni Adamič, so postali in ostali novi in, pristavimo zraven, večno nespremenjeni Amerikanci tudi sinovi in hčere velikih in pomembnih narodov, ki so se v velikih množinah naselili v Ameriki. Imenujmo le Nemce, Italijane in Ruse. Visoka bi ostala številka teh pokolenj, če bi se bili ohranili v obzorju, kakor so ga razlagali njihovi starši.

Ali v gotovem političnem prepričanju že preje opredeljen slovenski oče, slovenska mati tej mladini, ki koraka pod ameriškim praporom, ne more zaupati, da bi bila na pravi poti?

Postojno takoj pri tej točki. Razmotrivanja so zelo aktualna in vzeta iz dnevnih razgovorov med slovenskimi naseljenci v Ameriki. Torej ta mladina naj bi ne bila na pravi poti, ko maršira pod ameriškim praporom, ki je kažipot njenega političnega življenja? Zakaj ne bratiti se s političnimi idejami, ki so bile doma v starem kraju, ki so vendar vsaj po mnenju nekaterih tako mednarodne in za vsak kraj prikladne, da bi bile dobre tudi v Ameriki in po mnenju staršev za njihove potomce, predvsem v Ameriki? Da ne bo predolga razmišljanja, kaj je resničnega, bistvenega in temeljnega na stvari, naj se zastavi samo eno vprašanje in odgovor in to je: Ali niso evropski komunisti prejšnjega stoletja poskušali v Ameriki prav na konkretnih zemljiščih in konkretnih krajih uveljaviti svojo komunistični doktrino? Odgovor je—da so in da so—propadli.

Ali niso nemški socialni demokratje prejšnjega stoletja skušali z isto agitacijo med ameriškim delavstvom, kakor so to začeli in delali delavci v Evropi? Odgovor je,—da so in da so—propadli.

V tej zvezi bo moral pritrđiti vsakdo, da je edino ameriško življenje tako svojevzredno v politiki in gospodarstvu, da se med ameriško družbo nikdar ni mogla ukoreniniti kaka politična ideja, ki bi ne odgovarjala popolnoma ameriškemu bistvu. Še več, vsaka politična ideja, če naj je odgovarjala ameriškemu bistvu, se je morala poroditi in zrasti ravno na ameriških tleh. O tem menda ne bo spora.

Zaključek v tej točki bi bil logičen in samo ta, da če gre slovenska mladina sedaj v veletoku ameriškega družabnega in političnega življenja po splošnih potih in za splošne svojevrstne ameriške cilje, gre z ameriškega stališča vzeto po pravi poti. Ne bomo ji odrekli, da je politično razgledana, ker sicer bi morali politično razgledanost odrekat vsem mladim Amerikancem. Zopet pa povdarimo v tej zvezi, da ima ameriška mladina kot potomka ameriških delavcev sijajno zgodovino svojih prednikov, očetov in mater, za boljši delavski standard, za boljše življenje. Ko govorimo o revolucijah v zunanem svetu, pozabimo na notranje domače borbe preteklosti. Če bi pa listali zgodovino ameriškega delavskega napredka, bi našli na strani, ki pišejo o stvarkah, o delavskih strokovnih organizacijah, o nastopih policije in vojaštva, o zaporih in obsdbah, nečloveških žrtvah osebnega in splošnega značaja!

L. Č.

Urednikova pošta

TRETJI TISOČAK ZA TRŽAŠKI DOM

CLEVELAND, Ohio—Kampanja prostovoljnih prispevkov za Kulturni dom v Trstu kar dobro napreduje. Agilni tajnik Jože Durn je na zadnji seji podal zelo optimistično poročilo. Knjige kažejo, da je v blagajni že skoro tri tisoč dolarjev. K temu je precej pripomogla nadvse uspešna skupna priredba s Slovensko narodno čitalnico v Collinwoodu. Kakor vedno je tudi pri tej kampanji najboljši odziv od narodno zavednih društev SNPJ. Zatem sledijo ostale organizacije, narodni domovi in posamezniki, ki pridno polnijo nabiralne pole. Kampanja je še mlada, zato se v prihodnjih mesecih pričakuje še večjega odziva.

Ogromna večina naših ljudi, zlasti Primorcev, radevolje sodeluje z odborom, ki ima polne roke dela. Dobijo se pa tudi jamrovci in pesimisti, iz katerih govorijo krivi preroki in razdirači narodne sloge. Ampak narod gre preko njih, ker se zaveda svoje dolžnosti napram zatiranemu bratom in sestram v ogroženi obmejni tržaški postojanki.

Na pobudo brata Johna Piščeviča, se bodo podvzeli potrebni koraki, da se bo ta kampanja raztegnila tudi med brate Hrvatje, kajti v Trstu živi poleg Slovencev na tisoče Hrvatov, ki v narodnem in kulturnem oziru delujejo skupno.

V časopisih so bili objavljeni številni članki od tržaškega odbora, iz katerih smo dobili potrebna pojasnila glede bodočega Kulturnega doma, kakor tudi nekoliko zgodovine iz krutih bojov za njihov narodni obstanek. Iz teh člankov je razvidno, da so v odboru zreli, pošteni in previdni možje, ki vedo, kaj delajo.

V načrtu imajo moderno pet nadstropno poslopje, ki bo odgovarjalo vsem njihovim zahtevam. Dom bo stal na prometnem kraju sredi mesta. Proračun znaša nad 500 milijonov lir. V smislu zakonov so v ta namen ustanovili delniško družbo. Delnice prodajajo po tisoč lir in z dovoljenjem zavezniške vojaške uprave (Allied Military Government) si jih lahko nabavijo tudi inozemci. Zato je priporočljivo, da tudi ameriški Slovenci in Hrvatje sežejo po njih. S tem bomo dali ne samo gmotno, temveč tudi moralno oporo tržaškim Slovincem.

Glede zlobne trditve od strani A. D., da bo Kulturni dom "Komunističen," pa odbor naglašaja: "... da bo Kulturni dom služil obrambi ogroženih slovenskih narodnih interesov in bo zato dostopen vsem Slovincem, ki jim je borba za slovenske pravice sveta, pa naj pripadajo katerikoli nazorski smeri ali organizaciji. Za to priča tudi vsa naša dosedanja akcija na Tržaškem, ki se ji je odzvalo domala že vse naše ljudstvo."

To je krepak odgovor vsem tistim, ki mečejo polena pod noge požrtvovalnemu clevelandskemu odboru za Kulturni dom v Trstu. Nadaljnji komentar k temu je nepotreben.

Glede nabranega denarja, naj bo omenjeno, da ga bo naš odbor držal na banki, dokler ne bodo tam pričeli z delom stavbe, kar se bo menda kmalu zgodilo, kajti na zemljišču je zato že vse pripravljeno. Naš odbor ima za bodočnost več načrtov kot: predvajanje filmov iz stare domovine, koncert Mladinskega pevskega zbora SDD in piknik enkrat leti. Umestno bi bilo, da bi nas tudi druge naselbine v tem oziru posnemale.

Odbor se iskreno zahvaljuje vsem nam naklonjenim časopisom, ki nam dajejo svoj prostor za članke, dopise in oglaševanje naših priredb. Dalje se zahvaljujemo vsem društvom, narodnim domovom in posameznikom za

ZADEVA TRSTA JE NUJNA!

CLEVELAND, Ohio—Vprašanje Trsta in njega pripadništvo je zadnje čase postalo akutno. Po vsej Italiji, zlasti pa v Trstu, so se vršile, kakor je bilo poročano v angleškem časopisju, demonstracije, ki so jih podžgali Italijani, ne samo proti Jugoslovanom, ampak celo proti Zedinjenim državam in Veliki Britaniji, katerih dolžijo, da jim Trsta po krivici ne marajo izročiti. Italija hoče imeti Trst zase.

Italijanska vlada sicer zavrača odgovornost za te demonstracije, češ, da so jih prizirjali neodgovorni italijanski šolarji (kako pak). Vzlic temu ste Amerika in Anglija vzele te demonstracije v naznanje. Sporazumeli ste se z Italijo, da se skliče sestanek s Italijo v Londonu, kjer bi se rešilo vprašanje zone A, pri tem pa niso pomislili, da bi poklicali zraven še Jugoslavijo. Jaz se ne razumem na politiko, v tej zadevi pa lahko vsak slepec vidi, da se formalno in faktično skuša dati Italiji one pravice v zoni A, katere ji nikdar ne pripadajo ter do njih ni upravičena.

Nedvomno je vsem znano, v kakšnih razmerah žive primorski Slovenci, nastanjeni v zoni A. Še danes so v veljavi v tej zoni nekateri italijanski zakoni, ki imajo popolnoma fašistični značaj, še mnogo obsdb, ki je bilo izvršenih nad tamkaj živječimi Slovenci po fašističnemu sodišču in fašističnih zakonih, je še danes v veljavi. Lahko bi se navedlo veliko primerov, ki bi prikazali pravo luč stanja, v katerem živijo tamošnji Slovenci v zoni A. Zavedajoč se vsega tega, si človek kaj lahko predstavlja, kaj bi bilo, ako bi Italijanci

ker mislim imena teh oglašiti v kakem slovenskem dnevniku!
"V upanju, da boste mojo prošnjo hoteli sprejeti v obzir, željno pričakujem na čimprejšnji odgovor tozadevne moje prošnje in Vas pristrčno pozdravljam, brate in sestre Jugoslovane!"
"Franc Čontala, Pertočca št. 34, pošta Rogoševci, Slovenija, Jugoslavija."

Veselica ženskega društva

CLEVELAND, Ohio—Počasi se poslavlja od nas starka zima, ki je bila to leto izredno dolga. Ze prve dni novembra je zapadel sneg, ki ga kar ni hotelo biti konec. Upali smo na zgodnjo spomlad.

Dolge zimske mesece smo se kratkočasili v naših narodnih domovih, kjer so nam pevski zbori prirejali koncerte in dramske skupine igre v naši lepi slovenski besedi. Tudi premikajoče slike naših krasnih slovenskih pokrajin smo videli, katere so posneli naši tu rojeni fantje Victor Belec iz Waukegana, Ill. in Andy Turkman iz Clevelanda. Poleg tega pa sta nam slike tolmačila Andy v angleščini in Frank Kokal v slovenščini. Krona vseh priredb pa je bil pevski festival devetih pevskih zborov, ki so nastopili v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. ob priliki 25. obletnice ustanovitve Slovenske čitalnice SDD. Pripricana sem, da nabeden od navzočih ne bo nikdar pozabil tega veličastnega nastopa teh milo donečih melodij slovenske pesni.

Hvaležni smo tem kulturnim skupinam, ki žrtvujejo čas in denar, da nas razvedrijo in nam ohranijo slovensko pesem in govorico. Dvorane bi vedno morale biti nabito polne, saj vsak potrebuje duševnega užitka po cellem tednu zaposlenosti.

Vmes so tudi podporni društva, ki vedno sodelujejo s kulturnimi s tem, da v prodoraj kupujejo vstopnice. Tudi drugih potrebnih prošenj za prispevke je vedno mnogo na mesečnih sejah. Društva so primorana prirejati veselice, da s prebitkom ojačamo blagajno.

Žensko društvo Svoboda, št. 748 SNPJ bo priredilo plesno veselico na velikonočno nedeljo zvečer v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Vljudno apeliram na vse članice našega društva, da se veselice udeležijo s svojimi soprogji, da se medsebojno spoznamo. Vabimo tudi člane sosednih društev, da nas posetijo in nam pomagajo uspeha, kar bomo ob enaki priliki rade povrnile. Odbor je pridno na delu, da bodo gostje točno in dobro postreženi v kuhinji in točilnici. Za ples pa bo igrala priznana Johnny Vardnolova godba.

Torej, ne pozabite datuma 13. aprila!

Leopoldina Vozel.

Iz Collinwood-a . . .

CLEVELAND, Ohio—Dasi nekam pozno, a vendar topla zahvala vsem cenjenim posetnikom za impozantno udeležbo k razstavi ročnih del, kot tudi k prisostvovanju programa, ki je bil uprizorjen na 22. in 23. marca v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., pod pokroviteljstvom Slovenske ženske zveze.

Za ves mnogobrojni trud gre seveda izrecno priznanje glavnemu predsednici organizacije, Mrs. Albini Novak, katera se neumorno trudi za procvit in ugled Slovenske ženske zveze. Ogromno delo k sestavi zanimive knjige "Woman's Glory the Kitchen," katera je izšla pred minulim Božičem ob priliki srebrnega jubileja organizacije, je delni dokaz požrtvovalnosti v prid obširnega članstva, kot tudi celotne slovenske javnosti.

Knjige so dosedaj izšle že v tretji ponovni izdaji; malenkostna cena \$2 za obširno navodilo v 275 straneh poučnih dokazov, kako se pripravljiva slovenska jed in slastno pecivo, naj brezpogojno vpliva cenjeni javnosti v nakup tisk je v angleščini, in to v poslugo tudi mlajšim, tu rojenim gospodinjam, katere cenijo "našo" hrano.

Naj mi bo tem potom dovoljeno izreči javno pohvalo ge. Malči Oswaldovi (trgovka na Grove-wood Ave.), katera je s svojo demonstracijo predstavila tudi ameriški javnosti, kako se pripraviti okusno potico . . . Njen doprinos je bil vzrok zanimanja tudi na minuli oderski predstavi v nedeljo, 23. marca, ko je bila od mestnih ekspertov priznana "kraljica potic." Čestitke v tem oziru tudi Mrs. Povich!

K sklepu teh vrstic prosim vse članice podružnice št. 18 SZZ, da se sigurno udeležijo seje 8. aprila, ker so nadvse važni problemi glede bodoče konvencije v razrešitev!

V slučaju naročila knjig, pokličite KE 1-8233.
Stihi: V spomin Msgr. Ponikvarju (2. aprila) pa niso bili na mestu od Franz Mismas. Smrt kogarkoli, ima pač bolj resno lice, katerega ne predrugači ne

"prijateljstvo" niti ne "sarkazm." Oprostite!

Veselo velikonočno vsem čitatelem!
Josephine Praust,
1281 E. 169 St.

Invalid prosimo pomoči

Uprava Enakopravnosti je te dni prejela sledečo prošnjo:
"Pertočca, 29. februarja 1952.
"Cenjena uprava lista!"

"Z najvljudnejšo prošnjo se obračam na vodstvo uprave in prosim za priobčitev moje prošnje, kakor to sledi v naslednjih stavkih.

"Sem 100% civilni invalid, brez premoženja in ne prejemam nikake mesečne podpore ali rente. Poslužujem se invalidskega tricikla z motorjem, kateri pa je že v tako slabem stanju, da ni več za uporabo, a popraviti ga pri nas tudi ni mogoče, ker se pri nas ne dobijo rezervni deli. To kolo je bilo kupljeno v Nemčiji. Ker živim bolj v hribovitem kraju, se mi brez prevoznega sredstva ni mogoče premikati iz kraja v kraj, kar je tudi v zvezi z mojo eksistenco: Iz Nemčije sem si naročil novi invalidski tricikel z motorjem od firme Offenbacher Krankenfahrzeigfabrik, Petri & Lehr, Offenbach, Bernard strasse 79, Deutschland USA cone.

"Vozilo stane na mestu 2,590 nemških mark, na račun katerega sem že nekaj nakazal. Ta tricikel sem naročil iz Nemčije zato, ker mi je ta izdelek že poznan in tudi najbolj odgovarja mojim telesnim lastnostim.

"Ker mi iz lastnih sredstev ni mogoče pokriti tega zneska, se obračam na Vas, cenjeno osobje, ki ste sodelujoči pri upravi tega lista in Vas najvljudnejše prosim za tozadevno pomoč. Vsak najmanjši prispevek mi je dobrodošel in se Vam za istega že v naprej najlepše zahvaljujem.

"V slučaju, da bom res deležen Vaše pomoči, želim, da mi podeljeni znesek blagovolite nakazati na zgoraj navedeno firmo v Zapadni Nemčiji in poleg tega Vas še prosim tudi to, da me o tem obvestite, koliko bom imel v dobrem pri firmi. Želel bi imeti tudi imena tistih tamošnjih dobrotnikov, ki so bili posredovalci za zaproseno pomoč,

JOHAN BOJER: V V IZSELJENCI

ROMAN

(Iz Norveščine prevedel Božo Vodušek)

(Nadaljevanje)

Kal pa je zaostajal. Zdaj je začela tudi Karen rediti zmeraj več kokoši in prašičkov, zmeraj je bilo treba graditi nove kolibe. Na farmi se je pričelo življenje in vrvenje, katerega ni bil prav nič kriv. Ko pa pomisli na dan, ko bosta žrebeti dorastli, se mu skoraj zvrtil. Ves vztrepeče, kadar zarazgetata. Vsak trenutek mora k njima in jima preizkušati kopita in jih gladiti preko gobca. Se to jesen mora zgraditi zanje hlev iz lesa. Ali imeti bo moral visoke podboje. Zakaj v Ameriki ni mogoče vedeti, kako konj lahko še zraste.

Karen pa si je to jesen izmislila novo neumnost. Anders ji je moral pripeljati sadike iz mesta, jelše in hraste, ki jih je vsadila v bližini koč. Kako si le more star človek izmisliti tako neumnost!

Da, menda samo zato, da bi napravila nekaj podobnega brezovemu gozdičku, ki so ga imeli v Skaretu za hlevom. Saj če bo

živela še sto let, bodo drevesa menda res toliko zrastle, kolikor je sama velika.

Nekega dne se razve nekaj novega. V naselbini se je nastanil trgovec. Pri njemu lahko kupiš skoraj vse, kar hočeš, oglje za v peč, olje za svetilko, vžigalice, kavo, tobak, najraznovrstnejše stvari. Bil je neki Vestlandec, Peter Skaarnes. Zdelo se je, da ima denar, zakaj imel je mnogo konj in gradil je lesene stavbe, ne samo za ljudi, ampak tudi za živali. Bil je približno štiridesetleten, dolg in sklonjen, s črnimi lasmi in kozjo brado. Ni se dalo lahko živeti z njim, na vsakem sestanku občine je imel kaj očitati starim naseljencem. Bil je zmožen nekega dne ustanoviti sekto in nastopiti kot pridigar, samo da vzbudi prepir. Imel je samo svojo staro mater in svojo ženo pri sebi, mati pa je bila preslaba, da bi mogla delati na polju. Ali kljub temu jo je lahko še za kaj porabil. Dal ji je mleti pšenico v mlinu za kavo. Če si prišel k njemu kupovat, ga je

bilo treba večkrat iskati daleč na polju.

"Da, da," je rekel. "Kaj hočeš?" Snel je svezjenj ključev neke izza vrat in stal in mahal z njimi in te spraševal, kaj hočeš. Čevlji? Zvečil je tobak, pljuval in premišljal. Čevlji so morali biti zunaj v kamri. Gledal ti je na noge, razmišljal, pljuval in na koncu dejal, da menda ima nekaj primernege. Zeblje? Ležali so neke daleč na polici. Kave in tobaka. Počakaj malo—mislim, da so pod streho. Zganja? Tudi brez njega ni bil. Menda je ležalo spodaj v kleti.

Samo eno vprašanje bi rad stavil. Ali mora res pet, šest starih naselencev upravljati ves okraj in zdaj celo določati, kdo naj bo župnik.

Morten se je pri teh besedah smehljaj v brado. Občinski svet je imel po pravih pravico kakor tudi dolžnost, imenovati župnika. Kdo drugi sicer?

Skaarnesu se je zaostрил črni šop brade, ko se je odkašljal in vprašal, ali more biti človek, ki ni pravoveren, načelnik kakega krščanskega občinskega sveta? Morten je vprašal, koga misli. "Tebe!"

Per Foll je pričel mrmrati. Ta dan je bil velik dan za njega. Končno je mogel sodelovati pri imenovanju župnika. Morten se je spet nasmejal. Rekel je, da danes ni njegova vernost na redu. Sicer pa se ne spominja, da bi s kom govoril o svoji vernosti.

Tedaj je vstal Ola Lokka iz Hallingdala. Stal je pred njimi, upognjen, pegast in rdečebred in je jmel svoje lastno mnenje, kakor tistikrat, ko so hoteli zidati cerkev. Če je treba župnika, je rekel, mora biti pocieni.

"Da, plačo bomo pozneje določili," je rekel Morten. "Mlad človek pač ne bo prav veliko zahteval."

Oni iz Hallingdala: "Stvar je takta, če vzamemo takega, ki je majhen in lahek, nas ne bo toliko stal. Lažje ga bo hraniti."

Sem in tja se je oglašal smeh. Kmalu pa je bilo videti, da so hoteli vsi vedeti, koliko bo župnik stal.

"Da, in župnišče?" je nekdo zaklical.

Per Foll je vstal. "Koča Erika Fossa stoji prazna," je rekel.

IŠČE SE STANOVANJE

Starejša ženska
ZELI DOBITI 2, 3 ALI 4 SOBE
V NAJEM.
SIGURNA PLAČNICA.
Kdor ima za oddati, naj pokliče
KE 1-1753

HIŠE NAPRODAJ

HIŠA NAPRODAJ
6 sob za eno družino; 2 porča, pod iz hrastovega lesa, 2 garaži, kombinacijska okna in vse ugodnosti. Klet pod vso hišo, fornec na plin. Takoj samo \$3.000. Prodaja privatnik. Vpraša se za
Peter Rostan, 452 E. 158 St.

RAZNO

DVE LEPI SOBI
SE ODDA V NAJEM DVEMA FANTOMA.
Topla voda, gorkota in vse udobnosti. Blizu St. Clair Ave.
Pokličite med 11. in 2. uro pop.
EN 1-1664

POHIŠTVO NAPRODAJ
Proda se 1950 Frigidaire ledenico, 6 kubičnih čevljev; 4 lesene kuhinjske stole in mizo; 2-komadni set za družabno sobo, plave barve; kavno mizico. Pokličite jutraj od 8. do 12.30 ali zvečer po 10. uri.
EX 1-7925

DELO DOBIJO MOSKI

Išče se moškega
za oskrbnika novega YMCA poslopnja na 1418 Addison Rd. Prosilec mora imeti bazično znanje mehaničnega dela, elektrike, čiščenja in barvanja. Izvrstna prilika. Stalno delo.
ADDISON RD. YMCA
EX 1-0512

Išče se delavce za TRUCKERS LATHE HANDS TOOLMAKERS DIE MAKERS
za podnevni shift.
Dobra plača od ure.
Brezplačna hospitalizacija in zavarovalnina.
BISHOP & BABCOCK MFG. CO.
VOGAL E. 49 ST. in HAMILTON AVE.

"Hm!" je ušlo Elzi. Videti je bila vsa preplašena.

Tedaj pa je udaril Per ob steno. "Ali smo v stari domovini, kjer je župnik gospod in papež, ali pa smo v svobodni deželi? Župnik se mora vdati v to, da bo živel tukaj tako, kakor smo živeli mi sami. Nam mora služiti. Če je pregosposki, da bi stanoval v koči, kjer je stanoval tako imeniti človek, kakor je bil Erik Foss, naj vzame svojo culo in se pobere, odkoder je prišel."

Možje so pljuvali rjavi sok tobaka in večina se je skladala s Perom. Župnik ni bil nič predober, da pretrpi isto kakor oni sami. To je bila prava beseda.

Ampak ali niso hoteli govoriti o imenovanju. Morten je omenil nekega prosilca z imenom Oppergaard, ki se mu zdi, da piše tako pametno. In tako dobro izpričevalo ima iz Luther Collega v Decorah. Ali je tenek ali debel, se iz listin ne da ugotoviti, se je nasmešnil Morten onemu iz Hallingdala.

Končno so izvolili Oppergaarda in določili plačo na pet mernikov žita letno za vsak delež obdelane zemlje. Za poroke, krste in pogrebe naj bi dobival po pet dolarjev v denarju. Zdaj pa je šlo za to, če bo prišel do božiča semkaj? Moramo ga vprašati," je rekel Morten.

XIV.

Vožnje v mesto so trajale preko jeseni, prišel je sneg in mo-

rali so voziti pšenico na sanch. Nekoč, ko so se vračali, se je dvignil snežni vihar. Vsaka sled je bila zametena, borili so se s snežnim metežem, ki je kakor na sodnji dan zakrival nebo in zemljo. Kaj bo iz tega? Nazadnje so se volli ustavili, niso mogli dalje. Možje si niso vedeli pomagati. Do doma so imeli še noč in dan. Kojoti so se potikali v bližini in tulili. Bali se jih sicer niso, vendar bilo jih je zoprno čuti.—In kaj, če bi prišli celo volkovi?

To pot je bil tudi Ola Vatne z njimi. Bila je zadnja vožnja, ki so jo napravili. Eno vožnjo si je kljub vsemu privoščil. Nekoliko je bil pač popival, ali prespal se je takoj prvi dan na povratku. Zdad se mu je kar zazdelo, da bo še veselo. Gazil je okrog po snegu do pasu in mikalo ga je, da bi pel. Sicer tudi drugi niso vzdihovali, saj so bili Per Foll in Simen in učitelj Jo kot ribiči na Lofotih že marsikak zimski dan iz hiše. Da bi vzdihovali? Ne. Vendar peti je nekaj drugega. Če se ne ganejo odtod, jih bo zametlo. Tako vreme lahko traja tedne in tedne. Voli so omagali in legli pred sani. Kaj takega bi se jim lahko pripetilo tudi doma v gorah, si je mislil Simen. Vendar tam so bile skalnate votline in drevesa, kamor se je dalo za-teči, in samo nekoliko ur do ljudi.

(Dalje prihodnjic)

Mary A. Svetek

POGREBNI ZAVOD
LICENCIRANA POGREBNICA
478 E. 152 St. - KE 1-3177
POGREBI PO ZMERNIH CENAH.
LEPL. DOSTOJANSTVENI
Ambularčna posluga podnevni in ponoči.
Vršimo vse notarske posle.
Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki cenli.

Glavni stan za blago za moško in žensko opravo in za pošiljke preko morja, po zmernih cenah.

Hard finish, 50% volneno, 50% rayon Men's wear Worsted Suitings, idealno za nošo skozi celo leto, v temno plavi, sivi in rjavi barvi; regularna \$2.75 vrednost, sedaj samo \$2.00 jarda.

Crease-resistant volneno-rayon Gabardine in Sharkskins. 60 inčev široko, blago za moško in žensko opravo v temni in svetli barvi. Regularno \$2.50, sedaj samo \$1.75 jarda.

Imamo tudi obilno izbero blaga na jarde za ženske suknje, obleke, suits in krila po posebnih cenah. Imamo tudi popolno zalogo krojaških potrebščin.

Govorimo nemško in slovensko.

S. LIEBERMAN WOOLEN CO.
1446 West 3rd St.
blizu SUPERIOR AVE.
Odrpito od ponedeljka do sobote od 9. do 5.30; ob nedeljah od 9. do 12. opoldne.

300 dinarjev za \$1.00

Jugoslovska vlada je znižala s 1. januarjem vrednost dinarja v primeri z dolarjem od dinarjev 50 za en dolar na dinarjev 300 za en dolar. Vrednost dinarja se je s tem približala njegovi pravi kupni moči. S 300 dinarji se da danes v Jugoslaviji vsekakor veliko več kupiti kot doslej s 50. Mali človek v Jugoslaviji sorazmerno z nami v Ameriki malo zasluži, zato bodo vaši sorodniki veseli, če jim poleg hrane in obleke pošljete tudi kak denar.

Za denar se danes v naši stari domovini že lahko vse kupi. Vaši sorodniki pa potrebujejo denar tudi za plačanje davkov, za plačilo elektrike, vode, za vsakovrstna pota. Za pomoč vam bodo hvaležni!

Kadar hočete poslati svojim sorodnikom ali prijateljem v starem kraju

DENAR

se obrnite na
AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Tel. HE 1-4148

Tvrdka August Kollander sprejema naročila tudi za vsakovrstne druge potrebščine, ki jih želite poslati v stari kraj in vam preskrbi tudi vse papirje in prostor na ladji ali letalu, če hočete potovati v staro domovino ali pa tudi kam drugam preko morja.

V A Š I Č E V L J I

BODO ZGLEDALE KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

FEMALE HELP WANTED

GOOD HOME for Practical Nurse. To take care of elderly male semi-invalid. Stay.

ALBany 2-2179

HELP WANTED MALE

EXPRESS HANDLERS — Night work. Age 21-44. Able to speak and write English. Apply

Railway Express Agency,
410 Milwaukee Ave.

HOUSEMAN — CHAUFFEUR — State age. Experience and references. \$40 week. Stay or go. Permanent.

Box 1803,
139 N. Clark

REAL ESTATE FOR SALE

76 AKROV MLEKARSKA FARMA zapadno od Wauconda na tlakovani cesti.—Dobra hiša s 5 sobami na hribčku; velik hlev, kokosnjak in druga farmska poslopja v dobrem stanju. \$25.000. 600 kokoši, ki valijo jajca. 58 akrov dobre obdelovalne zemlje, drugo na hribu in s peskom posuto. Se prodaja.
10 AKROV—V Arlington Heights. Oglejte si dobro, rodovitno zemljišče.—Tudi lote v prilegajočem kraju, 100x250 se prodajajo po \$600.
C. A. GOELZ, Chicago
SHedrake 3-8113

BUSINESS OPPORTUNITY

Good buy, RESTAURANT - SODA FOUNTAIN. Selling due to illness. N. Side near park. Long lease. Good established trade. See to appreciate.

SUNnyside 4-9350

For Sale CARD & GIFT SHOP. Will sacrifice for immediate sale. Well established. Good business. Double transfer corner. Low rent. This is a real value for the money. Must be seen to be appreciated.
Call owner HOLlycourt 5-1184

Best chance to buy CONFECTIONERY. 35 years in same location. Owner retiring. Good location between 4 theaters. South.
ENglewood 4-7481

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple, no children, no pets, urgently need 5-6 room unfurnished apartment. 2 bedrooms. S. or S.W. Moderate rental.

GRovehill 6-6328

PRESENT address 4 years. Responsible couple, 2 children, desperately need 4-5 room unfurnished apartment. N. or N.W. Will decorate. Moderate rental. Call anytime.

RODney 3-6968

RESPONSIBLE Business Man, wife, no children, no pets, need 4-5 room unfurnished heated apartment. Good location N.W. Moderate rental.

MULberry 5-8053

RESPONSIBLE Couple desperately need 4 room unfurnished apartment. Good location S.W. Moderate rental. Call weekdays before 5.

VIRginia 7-2343

RESPONSIBLE Couple, 8 children, desperately need 5-6 room unfurnished apartment. Any good location. Moderate rental.

CAPitol 7-8527

BEING EVICTED April 25. Responsible couple, 3 children and dog, desperately need 5-6 room unfurnished apartment. Any good location. Moderate rental.

SPRing 7-0308

V blag spomin

trinajste obletnice smrti tretje obletnice smrti
preljubljenega očeta preljubljene matere

ANDREJA OBED IN MARIJE OBED

kateri je zatisnil svoje mile oči za vedno dne 3. aprila 1939 leta. katera je zatisnila svoje mile oči za vedno dne 8. aprila 1949 leta.

Globoko pod zemljo, tam v ozki hladni hiši zdaj trupla Vajina ležita, rešena sta vseh skrbi.

Dolgo let je že minulo, kar odšla sta od nas, nismo še Vaju pozabili, vedno še mislimo na Vaju.

Sladko spavajta v tihem grobu v življenju bila sta nam odvezta, a v smrti združimo se spet.

Na vajina grobova bomo položili cvetočih vrtnic šopek lep, naj bo dokaz ljubezni naše, da nam spomin je na Vaju svet.

Solnce naj na trato sije, kjer počivajo dragi stariši, katerih zlata srca so utihnila, a spomin na njihju še živi.

Zalujoči ostali:

CIRIL in JAKOB, sinova
THERESA CERKVENIK in ROSE SALAMANT, hčeri
FRANK CERKVENIK, zet
CECILIJA OBED (VEHAR), sinaha
EMMA ZORC, RONALD, DOLORES, FRANCES
MARIE OBED, EDWARD in ROBERT SALAMANT,
vnuki in vnukinje
STANLEY WALTER ZORC, STEVEN PAUL ZORC,
in SCOTT-LOUIS ZORC, pravnuka

Cleveland, O., 8. aprila 1952.

JOHN ROBICH

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

80 East 212th St.

RE 1-6230

Izvršujemo vsakovrstna popravila na domovih ter delamo nove hiše.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

MODEL FOOD MARKET

445 East 200th St. - KE 1-7447

LASTNIKI

MR. IN MRS. CLEMENTS
(DOLŠAKOVO DEKLE)

Pridite in naberte si sami prvovrstne grocerije, zelenjave in sadja.

IMAMO NAJBOLJŠE SVEŽE IN PREKAJENO MESO

Pivo in vino, da ga vzamete domov ter tako napravite z vsemi dobrotami, ki jih dobite pri nas, res najboljše kosilo.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

MRS. ANNA MARINCICBonded Winery No. 131
15012 SYLVIA AVENUE
POTOMAC 1-2554

Pri nas dobite vedno pristno belo in rdeče vino kakor tudi vseh drugih vrst.

A. BARAGA WINERY

15322 Waterloo Rd.

IVANHOE 1-5230

Imamo polno zalogo legalnega vina, dobro, pristno kapljico, Muscatel, Concord, Delaware, Niagara in Port vina.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

WICK'S BEVERAGE STORE

256 E. 156 St. (med Grovewood in Corsica Ave.)

Imamo 50 različnih vrst pive, kakor tudi različna vina in likerje. Se priporočava, da si za praznike nabavite pijačo v naši trgovini.

Prijazna in točna postrežba. Dopeljemo na dom.

KENMORE 1-2570

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

FRANK IN MARY SERUCHAR

16017 Waterloo Rd. - KE 1-9740

Pri nas vam postrežemo vedno z dobrim pivom in pristnim vinom.

OKUSEN PRIGRIZEK

Kaj je novega po slovenskem Koroškem

Kakor povsod na svetu, se tudi pri nas dogodi mnogokaj veselega pa tudi žalostnega, kakor se pač tudi vreme spreminja—zdaj dežuje, potem pa spet zasije ljubo sonce. V začetku januarja nas je slovenske Korošce posebno razžalostila vest o smrti našega rojaka Roka Paka, ki so ga 10. januarja koroški rojaki in drugi prijatelji in znanci spremili k večnemu počitku pri Sv. Križu v Ljubljani. Pogreb je bil res lep, nad 15 vencev je pričalo, kako zelo je bil pokojnik priljubljen.

Pokojni Rok je bil doma iz Krzrnarjeve hiše v Svečah, ki je dala koroškim Slovincem že lepo vrsto zavednih ljudi. Roku je umrl oče, ko je bil šele šest let star, imel je še brata Jožeta in sestri Rezo in Marijo. Leta 1918-1919 so volksverovci izropali Krzrnarjevo hišo, ker se je Jože kot prostovoljec boril v Rožu in na Ljubeljskem prelazu zoper Nemce, pokojni Rok je pa pomagal pri organizaciji narodnih svetov v Rožu in Curah. Ker je bilo posestvo zadolženo, je po plebiscitu brat Jože odšel v Kanado, po nekaj letih pa se je vrnil in oženil. Umrl je pred dvema letoma in zapustil ženi štiri leta stara Nežko in dveletno Lojzko.

Rokova sestra Marija se je poročila s Petrom Cerujem, s katerim je imela dva sinova. Oba sta bila partizana. Ivan je padel v bojih pod Golico 2. maja 1944, Aleksandra so pa v Rutah pod Bistrico ubili gestapovci. Vsa Krzrnarjeva družina je bila med okupacijo razgnana po koncentracijskih taboriščih, sestra Reza, ki je bila aktivistka Osvobodilne fronte in je vneto podpirala partizane, pa si je leta 1944 sama vzela življenje, da je ne bi gestapovci mučili. Vse trpljenje Krzrnarjeve hiše je preživela Rokova mati, ki je zdaj stara 87 let. Po svojem rodu je ženica v sorodu tudi z rodbino Einspillerjev, iz katere je izšel takomimovan oče koroških Slovincem—Andrej Einspiller.

V Svečah so koncem preteklega leta spremili k večnemu počitku dva stara in zavedna koroška Slovence, in sicer Janeza Barentalerja in Henrika Svetēja iz Mač, ki sta oba dočkala lepo starost 87 let. Svečenska župnija se sploh ponaša z domačini, ki so čili in krepki dočakali visoko starost, saj v njej živi še 25 ljudi starih nad 80 let.

V Št. Jakobu v Rožu pa so pokopali Ambruševga očeta, posestnika in gostilničarja iz Svačen.

Pa ne mislite, da je še konec žalostnih novic. O, ne. Izgleda, da se je v začetku letošnjega leta bela žena smrt zarezala, da bo veliko kosila po krajih lepe slovenske Koroške. Dne 18. januarja so v Ledenicah pokopali uglednega rojaka, gostilničarja

Valentina Krištofa. Sledil je v grob ženi, ki mu je umrla septembra lani. Pokojni Krištof je zaradi svoje kremenitosti in zavednosti med zadnjo vojno veliko pretrpel. Izropali so mu dom in ga izgnali v taborišče. Težko življenje mu je zrahljalo zdravje, da je prežgodaj umrl.

Kljub hudo zasneženem lazem in potem pa se je v sredo, 13. februarja bliskovito raznesla po koroški slovenski domovini žalostna vest, da je Janez Urank, po domače Kavh v Encelni vesi za vedno zatisnil oči. Žalostna novica je globoko pretresla vse številne znance, saj je bil Janez Urank kot slovenski župan povsod nepristranski zastopnik koristi vseh občanov, brez razlike politične pripadnosti in je bil zato pri vseh zelo priljubljen in spoštovan. Zelo je bil delaven tudi v združništvu, skratka pomagal je povsod, kjer je šlo za požrtvovalno delo in pomoč slovenskim rojakom.

Tudi Travnikovi iz Kotmare vesi so pretrpeli bridko izgubo, umrla jim je petletna hčerka Helgica, ko je podlegla hudi pljučnici.

Pa še nekaj bolj veselih novic, da ne boste mislili, da pri nas na Koroškem hodimo samo za pogrebe. Tudi nekaj veselih svatovščin smo obhajali v tem predpustu. V Cirkovčah je v nedeljo, 10. februarja Micka Nahbarjeva iz ugledne Jopove družine postala žena zastavnega Fleissovoga Heinza. Svatovali so pri Uransku, kjer so bili tam še svatje dveh drugih mladih poročencev, Eden dveh ženinov je bil Mickin brat. V Kotmari vesi pa se je naveličal ledik stanu mladi Hribernik, Habichov Janez, ki se je pustno nedeljo oženil z zastavno Ziljanko Gugličevo Frideriko.

Iz Borovelj pri Pliberku pa poročajo o prisrčni domače slavnosti, ki so jo imeli nedavno pri Šimnovih, ko so mati Marija Kolenikova na Svečnico čili in zdravi v krogu svoje družine obhajali 80. letnico. Kljub bridkostim, ki so jih Šimnova mati doživeli, so ostali duševno prožni in čili. Fašistična vojska jim je vzela dva sinova. Vojteh je padel, ko je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko, Lojzeta pa so gestapovci zverinsko ubili v Prevaljah, ker ni soglašal z nacističnim nasiljem.

V Medgorjah pri Primožu bi se bila nedavno skoraj pripetila velika nesreča, ki jo je povzročil sneg, ki ga je tudi na Koroškem veliko zapadlo. Primoževi so se pripravljali, da peljejo novorojeno hčerko h krstu in je pred vrati že čakal voz. Pa se je to pot k sreči botra nekam zakasnila. V tem je prigrmel s strehe velik plaz in zasul sani, ki so bile k sreči še prazne.

Snežnega blagoslova smo ime-

li zadnji čas pri nas toliko, kakor ga stari očanci ne pomnijo. V Celovcu so morali ogromno množino snega z vsemi razpoložljivimi vozili spraviti iz najbolj prometnih cest in ulic. To količino snega cenijo na okoli 40,000 kubičnih metrov. Za čiščenje snega je moral potrošiti mestni stavbni urad čedno vsoto 800,000 šilingov, celovški prometni obrati pa 100,000 šilingov. Vsa dela pa še niso zaključena, in z snegom bodo še novi stroški.

V Borovljah so v nedeljo, 2. februarja slovesno zaključili kuharski tečaj, ki ga je uspešno vodila učiteljica Hilenka Golobova. Tečajnice so za slovesen zaključek pripravile lepo privedite v veliki Justovi dvorani v Borovljah. Seveda ni manjkala tudi razstava kuharskih dobrot, kjer so se tečajnice res vsestransko izkazale. Poleg številnega peciva in sladkarij, se je posebej izpostavila lepa razkazovalna nad 30 prelepih, umetniško izdelanih in najboljše pripravljeneh tort. Na priveditev so prispeli iz Ljubljane tudi "Fantje na vasi," ki smo jih že dolgo težko pričakovali. Seveda pa je zapel tudi naš domači moški pevski zbor. Goste pa je pozdravil predsednik domačega Slovenskega prosvetnega društva Andrej Wieser. Na priveditev je prispel tudi kotmirčki mešani pevski zbor, tako da res ni manjkalo lepega slovenskega petja in veselega razpoloženja.

Le "Fantje na vasi" so se prežgodaj poslovili. Še in še bi jih radi Korošci poslušali, toda treba se je bilo posloviti, kajti "fantje" so imeli še drugo častno dolžnost. Odšli so v Sveče, kjer so zapeli na spominski pro-

(Dalje na 6. strani)

We can accurately duplicate the prescription glasses you now wear outdoors, in protective and absorbent CALOBAR and RAY-BAN, for protection of your eyes from the harmful INFRARED and ULTRA-VIOLET rays from sunlight.

SLAKOPTICIAN
AT NORWOOD AND GLASS**OBLEKE ZA DEČKE**

MERE 3 DO 18

Cene:

\$ 8.95, \$10.95, \$13.95

\$15.00, \$18.00, \$22.50

Najnovejši vzorci, trpežno blago, znanih izdelkov, izvrstni za pomladno in letno sezono

Oglejte in kupite jih v

FRANK BELAJ-EVITrgovini moške in deške oprave
6205 ST. CLAIR AVE.

Ako želite dobro velikonočno kosilo, pridite k nam po fine doma prekajene šunke, klobase in želodce.

VEDNO PRVOVRSTNO SVEŽE IN PREKAJENO MESO

Zlate's Meat Market

662 EAST 140th STREET

MULBERRY 1-9160

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM!

FRANK STRUMBLY

STAVBENI KONTRAKTOR

Highland Road-Highland Heights

Telefon: Hillcrest 2-4479

V slučaju, da se odločite dati zgraditi novo hišo, pokličite nas. Gotovi ste lahko, da bo vse prvovrstno izvršeno v vaše zadovoljstvo.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

J. BERGER

IZZA 1890

6919 Superior Ave. - 805 E. 185th St.

TISOČE VZORCEV NAJNOVEJŠE VRSTE
STENSKEGA PAPIRJA

Barva za zunaj in znotraj. -- Linolej

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

SYLVIA CAFE

MRS. JOE KOPINA, lastnica

546 East 152nd St.

Pivo—vino—žganje ter okusen prigrizek.
Se priporočamo vsem za naklonjenost.**WATERLOO RECREATION**

IVANHOE 1-9595

PIVO - VINO - ŽGANJE

15721 Waterloo Road

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

JOHN'S CAFE

JOHN IN JENNIE MULLEC, lastnika

689 EAST 200th ST.

KE 1-9816

Pri nas dobite sveže pivo, pristno vino, dobro žganje in okusen prigrizek ter veselo družbo.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

ARCADE MARKET

16226 Arcade Ave. - KE 1-5193

FRANK BRADAC, lastnik

Vedno prvovrstno meso, doma sušene šunke in fine mesene klobase.

Se priporočamo vsem za naklonjenost.

GLOBOKAR'S FRIENDLY SERVICE

JOHN J. GLOBOKAR, lastnik

1075 East 185th Street--Corner
Chapman Avenue

KE nmore 1-9796

Mobilgas — Mobiloil — Graco Motor Vitalizer

SPLOŠNA AVTOMOBILSKA POPRAVILA

Naša posebnost je poprava generatorja, "starterja" in "voltage regulatorja." Pridemo iskati vaš avto in ga pripeljemo nazaj.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

NOTTINGHAM WINERY

BONDED WINERY NO. 73

17721 Waterloo Road

Mr. in Mrs. Martin Kozar in sin, lastnika

Pri nas dobite najboljša rdeča in bela ohijska vina. Cene zmerne. — Se priporočamo!

IMAMO TUDI RAZNE VRSTE SLADKO VINO

Catawba in Delaware

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

BUCAR DELICATESSEN

14808 Lake Shore Blvd. - IV 1-8484

Priporočamo se, da obiščete našo trgovino. Imamo sladoled (ice cream), meso za sendviče in druge dobrote ter PIVO in VINO.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

CARL RIHA

Krojač

15312 WATERLOO ROAD

Delamo nove obleke in popravljamo stare
Čistimo in likamo

COLLINWOOD DRY CLEANING

FRANK KOVACH, lastnik

15210 Saranac Road

GLEnville 1-4746

Dobro sčiščena in lepo zlikana obleka napravi vsakega lepega. Pri nas napravimo vedno prvovrstno delo. Pridemo iskati in pripeljemo na dom.

Imamo krojača, ki popravi obleke.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

SIMEN'S DRY GOODS

694 E. 200 St. - IV 1-6446

Pri nas dobite vedno veliko izbero finega spodnjega perila, nogavic in nešteto drugih stvari.

PRIJAZNA POSTREŽBA

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Vatikan in Jugoslavlani pod Italijo

(Nadaljevanje)

"Oče naš, ki si v nebesih, naj bo imenovano in blagoslovljeno tudi ime Splita, Dubrovnika, Šibenika in cele Dalmacije. Naj bo Naše morje očiščeno. Naj se prizna pravica užaljenemu narodu. Vrni nam, o Gospod, našo slavo, naš stari sijaj. Reši nas jugoslovanskega jarma. Vodi nas po poti upanja in rešitve. Daj, da triumfira naša pravica. Živi in mrtvi Dalmacije so pripravljene z največjo vero in z brezmejno strastjo umirati in ponovno umreti za domovino in svobodo. Tako naj bo. Amen."

Take oskrumbe molitve ni Vatikan nikdar obsojal, pred konkordat pa se je pri raznih pritožbah zaradi fašističnega nasilja na cerkvenem področju izgovarjal, da še niso urejeni odnosi med njim in italijansko državo.

Ko je bil objavljen konkordat, so Slovenci in Hrvati v Italiji upali, da se bodo smeli v cerkvi posluževati svojega jezika. V drugem členu konkordata je namreč rečeno, da morajo biti publikacije svete stolice in tiste, ki jih izdajajo katoliški škofje, v italijanski ali v latinščini, a da lahko cerkvene oblasti italijanskemu ali latinskemu tekstu priložijo tudi prevode v jeziku vernikov. V členu 22 pa je rečeno, da lahko beneficije v Italiji dobijo samo duhovniki, ki so italijanski državljani, da morajo škofje in župniki znati italijanski jezik, a da jim bodo po potrebi dodeljeni pomočniki, ki poleg italijanske razumejo in govorijo tudi jezik svojih vernikov, da bi mogli dajati versko tolažbo vernikom v njihovem jeziku, kakor to predpisuje cerkev.

Vse te odredbe pa so ostale mrtve črke na papirju. Vse je ostalo v tradiciji vzajemnosti fašistične oblasti in s fašističnim duhom prepojenih nadškofov, škofov in duhovnikov. Poitalijančevanje slovenskih in hrvatskih cerkva, ki so jo izvajale fašistične oblasti že od nekdanj, ni naletelo na odpor italijanske cerkvene hierarhije, temveč je našlo pri njej popolno razumevanje in solidarno podpiranje.

Kongres evropskih narodnih manjšin je večkrat razpravljaval o narodnih manjšinah v Italiji in leta 1932 je o tem poslal svojo resolucijo svetu Društva narodov. V tej resoluciji je rečeno, da bi katoliška cerkev, ki je starejša od fašizma in starejša od italijanske države, s svojim vplivom na pobožne množice nemškega in jugoslovanskega

katoliškega prebivalstva v Italiji lahko marsikaj storila, da bi bilo vsaj v cerkvi preprečeno sistematično potujčevanje.

Cerkev pa raznarodovalni politiki režima ne nasprotuje in zaradi tega morajo zvesti katoličani jugoslovanske in nemške narodne manjšine v Italiji brantiti tradicije in načela katolicizma ne samo pred napadi fašizma, temveč tudi pred napadi same cerkvene oblasti.

Italijanstvo Vatikanu je dobro poznal Vladika Strossmayer in slutil je tudi, kako se bo udeleževalo nad našim narodom. Svojemu prijatelju Račkemu, kanoniku in predsedniku Jugoslovanske akademije, je pisal leta 1887:

"Iz sto malih stvari se vidi, da sta civilna in cerkvena Italija enakega duha zoper Slovence. Med Italijanom in Italijanom v tem oziru ni razlike, pa naj bi nosil frak ali prelatski plašč."

Deset let pozneje pa je Strossmayer pisal drugemu svojemu prijatelju, dr. Dinku Viteziću, znamenitemu istrskemu rodoljubi:

"Katoliška cerkev, ki bi po svojem bistvu morala biti univerzalna, je — žal — italijanska. Dunajska in vatikanska diplomacija misli samo, kako bi zatrla male narode."

Če se vladika Strossmayer komu ne bi zdel dovolj visoka avtoriteta ali če bi kdo mislil, da je bil v svojem pogledu na Vatikan kot Slovan pristranski, potem naj se glede italijanstva Vatikanu prepriča pri samih vatikanskih avtoritetah, pri kardinalih, ki so večkrat poudarjali, da je katoliška cerkev italijanska institucija. Njihove trditve se popolnoma ujemajo z besedami fašističnega prvaka Hosta Venturija, ki je označil katoliško cerkev in vero za "božanstveno kreacijo italijanskega genija, s pomočjo katere že danes vlada dušam narodov, na katere bomo, kakor vsi znaki kažejo, jim prej raztegnili tudi našo fizično oblast."

Ta fizična oblast se je prav po konkordatu s pomočjo cerkve najbolj znašala nad Jugoslavlani v Julijski Krajini. Potujčevanje s pomočjo cerkve je šele po konkordatu postalo sistematično. Prej so cerkev izkoriščali za potujčevanje najbolj v Istri, po konkordatu pa se je to razširilo tudi na okrožji Trsta in Gorice.

V mnogih krajih so prisilili slovenske starše, da so podpisali izjave, s katerimi so zahtevali verski pouk v italijanski. Slo-

venski in hrvatski župniki so dobro vedeli, da so take izjave izsiljene, a če so vztrajali pri verskem poučevanju v materinščini v cerkvi in v župniščih, so bili preganjani ali vsaj odstavljeni.

Druga metoda potujčevanja se je izvajala s pomočjo italijanskih priseljencev po slovenskih in hrvatskih krajih. To so bili predvsem učitelji, policisti in državni uradniki, ki so zahtevali verski pouk za svoje otroke v italijanski. Duhovnik takih zahtev ni smel odbiti. Če je to storil, so ga zaprli in internirali.

Pri potujčevanju so imeli največ uspeha italijanski učitelji, kajti vsi šolarji so bili včlanjeni v "Ballili" in so bili tako podvrženi disciplinski oblasti šole in učitelja, ki je to oblast po svoje tolmačil in izvajal. Učitelji so naučili šolarje v šoli italijanskih cerkvenih pesmi in potem so s takimi pevskimi zbori nastopali v cerkvah ter tako izpodrinili stare cerkvene pevce, ki so prepevali slovenske pesmi.

Komaj je bila končana slovenska pesem, so se pod vodstvom učitelja že oglašili šolarji z italijansko cerkveno pesmijo. Tako je postala pobožna pesem sredstvo za zatiranje in uničevanje tuje narodnosti. Italijanski škofje so bili s tem zadovoljni, edini slovenski cerkveni dostojanstvenik, goriški nadškof dr. Fran Sedej, ki je ostal, pa je zaradi takega ravnanja pošiljal v Vatikan prošnje in pritožbe, ki pa niso našle nobenega odziva.

Svetokriškega župnika Ivana Rejca, ki se je pritožil zoper italijanskega učitelja, so najprej zaprli, potem pa poslali za tri leta v konfinacijo. Prav tako so poslali v konfinacijo tudi dirigenta svetokriškega cerkvenega pevskega zbora Černigoja.

Da bi imeli še več povoda za preganjanje in odstavljanje slovenskih in hrvatskih duhovnikov, je poverjenik za šolstvo Julijske Krajine leta 1926 poslal prefektom Trsta, Vidma, Pulja, Reke in Zadra okrožnico o "tajnih slovenskih šolah." V tem spisu je bilo rečeno, da mnogi slovenski in hrvatski duhovniki izrabljajo svojo službo na ta način, da združujejo verski pouk s poučevanjem slovensčine ter da imajo tako v cerkvah in župniščih tajne slovenske šole. Prefekti so se hoteli izkazati vnete in brez vsakega dokazovanja so obdolževali duhovnike tajnega poučevanja.

Vsa taka sredstva potujčevanja in zatiranja narodne manjšine sta ne samo odobravalna, temveč tudi podpirala in izvajala oba reška škofa, Izidor Sain (Dalje na 6. strani)

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

SHAWNEE AVENUE FOOD MARKET

19300 Shawnee Ave. - IV 1-6936

Polna zaloga najboljšega svežega mesa, doma soljenega in prekajenega, kakor šunke, plečeta, klobase in želodce.

VSAKOVRSNA GROCERIJA IN ZELENJAVA

TOČNA POSTREŽBA IN ZMERNE CENE!

Zahvaljujemo se vsem odjemalcem za dosedanje naklonjenost in se priporočamo za v bodoče.

Louis Ižanc in Joe Novak, lastnika

THOMAS FLOWER SHOP

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Vsakovrstne cvetlice za vse namene

Prijazna postrežba — Lično delo

Sprejemamo tudi brzojavna naročila

Tomec bratje, lastniki

15800 Waterloo Rd. - IV 1-3200

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

SEDMAK'S MOVING & STORAGE

NAS NOV PROSTOR JE:

323-325 E. 156th St. - KE 1-6580

Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo.

DANICA'S CAFE

MR. & MRS. JOSEPH IN DANICA HRVATIN, LASTNIKA

16901 Grovewood Ave.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

Poskusila bova vedno postreči naše goste najboljše s okusnim pivom, vinom in žganjem ter prigrizkom. Se priporočava vsem za naklonjenost.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in prijateljem!

EUCLID WINERY

MR. IN MRS. MATT LEKAN, lastnika

844 East 200th Street

PRI NAS DOBITE CATAWBA, NIAGARA IN DELAWARE TER CONCORD VINA

Seveda, tudi sladka vina. Prodajamo na debelo in drobno.

POKLIČITE: IVanhoe 1-4389

KERN'S CAFE

231 East 156th Street

Kakor v preteklosti, tako bomo tudi v bodoče postregli svojim gostom s svežim pivom, prvovrstnim vinom in žganjem ter z okusnim prigrizkom. — Se toplo priporočamo v obisk.

MR. IN MRS. JOSEPH KERN, lastnika

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Vsem Slovincem in Hrvatom želimo vesele velikonočne praznike in mnogo piruhov!

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo za v bodoče.

Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

EUCLID POULTRY

MR. IN MRS. JERRY PETKOVŠEK, lastnika

549 East 185th Street

KE 1-8187

KADAR KUPUJETE ALI PRODAJATE POSESTVO

HIŠO, ZEMLJIŠČE, TRGOVINO ALI FARMO. SE OBRNITE ZA ZANESLJIVO IN POSTENO POSTREŽBO V VAŠE POPOLNO ZADOVOLJSTVO VEDNO DO NAS. ZAVAROVALNINA PROTI OGNJU IN NEZGODAM ZA AVTE GRADIMO NOVE DOMOVE

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

KOVAC REALTY

960 EAST 185th STREET

KE nmore 1-5030

VUKCEVIC TAVERN

649 East 152nd St. - MU 1-9595

ŽGANJE - PIVO - VINO - PRIGRIZEK

Okusna jedila vsaki dan

Pivo dostavimo na dom brezplačno.

Veselo velikonoč želimo vsem posetnikom
in prijateljem!

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

COLLINWOOD BAKING CO.

16006 Waterloo Road

IVanhoe 1-7526

Vsem delničarjem, društvnikom in vsem
posestnikom izreka**DIREKTORIJ IN KLUB
DRUŠTEV AMERIŠKO-
JUGOSLOVANSKEGA
CENTRA
na 20713 Recher Avenue**

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Veselo velikonoč želimo vsem posetnikom
in prijateljem!**MR. IN MRS. FRANK TELICH**

17105 GROVEWOOD AVE.

IVanhoe 1-7273

Slovenska gostilna, kjer boste vedno prijazno
postreženi.

Vino—pivo—žganje—dober prigrizek.

Za papiranje vaših sob ali barvanje, se obrnite
na nas. Vedno prvovrstno delo. Cene zmerne.
Se priporočamo vsem.**GEORGE PANCHUR IN SIN**

16603 Waterloo Road

KENmore 1-2146

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

EUCLID OHIO BEVERAGES

635 EAST 200th STREET

PIVO — VINO

MEHKE PIJAČE IN CORDIALS

POKLIČITE IVanhoe 1-6556 ZA PROSTO DOSTAVO

Velik prostor za parkanje avtov.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

NEKOČ ME V ČISLIH JE IMEL NAŠ ŠAH...

Nekoč me v čislih je imel naš šah in tožil mi je večkrat lice v lice, da mu nihče ne govori resnice. Premislil sem, kar je povedal šah, in sklenil, da ne dela nam krivice, a ko sem mu povedal kos resnice, me z dvora svojega pognal je šah.

PREVEDEL MATEJ BOR

Vatikan in Jugoslavi pod Italijo

(Dalje s 5. strani)
in njegov naslednik Anton Sain. Škof Sain je bil vnet fašist in zato ga je fašistično glasilo "Vedetta d'Italia" odlikovalo s častnim priimkom "vatiškanski fašist." Škof Sain je v vseh hrvaških krajih, kakor na primer v Lovrani in Opatiji, nameščal italijanske duhovnike, ki niso znali hrvaškega jezika. V semenišču pa je bilo dijakom prepovedano prebirati slovenske in hrvaške knjige, in svojim staršem so smeli pisati samo v italijanščini.

Vse škofijske okrožnice so bile v italijanščini in niti eni ni bil priložen slovenski ali hrvaški prevod, kakor je to določal sam konkordat. Sainov naslednik škof Santin je s podvojeno močjo nadaljeval delo svojega prednika, izjemo pa je dovolil samo peščici Madžarov na Reki, ki so imeli verski pouk v svojem jeziku. Škof Santin se je znesel najprej nad župnikom Taboakim v Ilirski Bistrici. V Ilirski Bistrici je bilo nekaj italijanskih priseljencev, ki so zahtevali od župnika italijanske pridige. Ker se župnik ni vdal, so prišli ponj karabinjerji, ga odgnali na Reko, od tam pa čez mejo.

Prebivalstvo Ilirske Bistrice je bilo zaradi tega tako ogorčeno, da je pri prvi maši novega italijanskega duhovnika med pridigo demonstrativno zapustilo cerkev. Takrat je škofu Santinu pisal neki upokojeni duhovnik naslednje pismo:

"Jaz bom kmalu umrl in stopil pred večnega sodnika. Prej ko slej pridete tudi vi za menoj in povem vam, da boste obsojeni, če boste nadaljevali svoje dose-danje delo. To vam pišem v skrbi za vašo dušo in zaradi vaše rešitve."

Ravnanje italijanskih škofov, kakršna sta bila Sain in Santin, je dalo povod, da je na kongresu

istrskih fašistov leta 1925 Host Venturi poudarjal, da "ima fašizem tri stebre—boga, domovino in družino. Zaradi tega je fašizem religiozen in zaščitnik vere. Cerkev pa ima veliko zgodovinsko in italijansko funkcijo v Italiji. So pa v deželi duhovniki, ki niso Italijani ali ki ne razumejo,

kaj pomeni biti Italijan. Taki duhovniki mislijo, da je v redu, če cerkvene funkcije opravljajo v slovenskem jeziku. Apostol vere v teh krajih ne more biti nihče, ki ni italijanske narodnosti. Mi ne bomo nikomur dovolili, da bi uporabljal duhovniški plašč za varstvo svoje politike, ki je nevarna in sovražna državi, vladi in fašizmu."

Kaj je novega po slovenskem Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)
slavi na grobu narodnega heroja Matije Verdника-Tomaža.

"Fantje na vasi" od ljubljanskega radia so med nami Korošci res zelo priljubljeni. V začetku februarja so pripravili kar celo turnejo po naših lepih koroških krajih; 6. februarja so z velikim uspehom peli v Spodnji Podjuni, nato v Pliberku in Šmihelu, 9. februarja pa so se podali v Železno Kaplo, čeprav je bilo vreme zelo neugodno in so bile vse poti globoko zasnežene. Toda težka pot, ki ni odvrnila slovenskih pevcev, tudi ni prestrašila poslušalcev. Nad tristo ljudi je napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Do kolen in še veliko čez so gazili sneg, ko so prišli iz oddaljenih okoliških vasi, kakor iz Obirskega, Kort, Lepe-na, Remšenika in drugod. Večer, ki so ga "Fantje na vasi" poklonili slovenskim Koroščem, bo ostal vsem še dolgo v lepem spominu.

H koncu naj malo opišem še letošnjo največjo družabno slovensko prireditev na Koroškem, "Slovenski ples," ki smo ga imeli 10. februarja v Celovcu. To je bila prireditev, ki je bila v vseh ozirih na višku in je zelo lepo uspela. Pokroviteljstvo nad "Slovenskim plesom" sta prevzela deželni glavar Wedenig in šef Urada za zvezo Federativne ljudske republike Jugoslavije legacijski svetnik Mitja Vošnjak. V

pripravljalnem odboru so sodelovale vse slovenske organizacije na Koroškem, na prireditvi pa je igral orkester Radia Ljubljana, dalje sta sodelovala slovenska solista iz Ljubljane Sonja Drakslerjeva in tenorist Janez Lipušček in seveda ni smelo manjkati tudi priljubljenih "Fantov na vasi."

Uspeh je bil skoraj nepričakovan. Iz vseh dolin in najbolj oddaljenih vasi so se zgrinjali veseli ljudje v prostore obširnega Funkhausa in jih napolnili, da je bilo skoraj kar pretesno. Izkazali so se tudi Slovenci Celovčani, ki jih je prireditev pritegnila brez razlike stanu in položaja od študentov, obrtnikov, do delavcev, uradnikov, trgovcev itd.

Bilo je lepo, veselo in prijetno, da lahko rečemo, da je vsak prišel na svoj račun. Med odmori je poskrbel za razvedrilo ljubljanski humorist Ježek—Franc Milčinski, vmes je bila še ameriška licitacija, kraljevska torta, ki jo je s ponovnimi dotacijami dobil čevljarški mojster Opetnik iz Pliberka, ki jo je potem tovariško razdelil svojemu omizju. Za drugo dotacijo je bila lepa gorenjska narodna noša.

Vsi, ki so bili pri "Slovenskem plesu," pa naj bodo vneti plesalci ali pa ne, pravijo, da komaj čakajo prihodnjega leta in prihodnjega "Slovenskega plesa." Naj s tem končamo. Pa prihodnjič še kaj. S.

PRIDITE PO VAŠE VELIKONOČNO OBUVALO K

Tucker's Shoe Store

686 EAST 185th STREET

Fini čevlji pravilno umerjeni in pregledani po X-Ray

RED GOOSE in BUSTER BROWN za otroke; FLORSHEIM in MASSAGIC za moške; AIR STEP, FASHION BILT in EM JAY ORIGINALS za ženske.

Ne odlašajte—pridite še danes in si ogledajte našo lepo izbero novih stilov.

Prav vesele velikonočne praznike in mnogo piruhov želimo vsem!

PRAV VESEL VELIKONOČ IN MNOGO PIRUHOV
ŽELIMO VSEM!**BILL'S BAR & DELICATESSEN**

RUTH AND BILL SIRCA, lastnika

14702-04 ST. CLAIR AVE.

MU 1-9678

MU 1-9614

SVEŽE PIVO, DOBRO VINO, PRISTNO ŽGANJE.
PRIJAZNA POSTREŽBA IN VESELA DRUŽBA!Veselo velikonoč želimo vsem posetnikom
in prijateljem!**GERL'S CAFE**

756 East 200th St. - KE 1-1980

Za prijetno družbo in dobro postrežbo obiščite nas.
Seveda pivo, dobro pristno vino in žganje.

VEDNO OKUSEN PRIGRIZEK

Se priporočamo za naklonjenost.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!**PRINC DELICATESSEN**

JENNIE in JOE PRIMC, lastnika

15508 Holmes Ave.

Pri nas vedno dobite sladolede, meso za sendviče, cigare,
cigarete in druge dobrrote ter lepe velikonočne košarice
napolnjene s bonboni in sleščicami.**EUCLID WINDOW SHADE CO.**

505 EAST 185th STREET

KENmore 1-4343

Slovenska trgovina

Polna zaloga Venetian Blinds, ki so v okras vsaki hiši
MR. MAVER, lastnik

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

L & M**TOBACCO & CANDY CO.**

WHOLESALE JOBBERS

of

CIGARS — CIGARETTES — TOBACCOS
CONFECTIONSPriporočamo se društvom in trgovcem za
nakup cigar in slaščic

JOHN E. LOKAR ERNEST MRAMOR

784 East 185th St. - KE 1-8777

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

J. KNIFIC REAL ESTATE**RUDOLPH KNIFIC**

ZAVAROVALNINA VSEH VRST

820 EAST 185th STREET

IVanhoe 1-7540

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!**MANDEL'S HARDWARE
& APPLIANCE CO.**

15704 Waterloo Rd., IVanhoe 1-6632

Imamo Maytag pralne stroje, ki so priznani kot najboljši.
Pri nas dobite tudi vse dele (parts) za popravo Maytag
pralnih strojev.

POLNA ZALOGA VSEH PÖTREBSČIN ZA DOM.

VEDNO PRVOVRSTNO DELO

ZMERNE CENE

JOE PINTAR

389 E. 160th St. - IV 1-6067

BARVAMO HIŠE ZUNAJ IN ZNOTRAJ

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!